

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

ВИСНОВОК

на проект Закону України

про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (реєстр.№ 5600, II-читання)

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 13-17 вересня 2021 року (протокол №76) розглянув прийнятий Верховною Радою України 15 липня ц.р. за основу проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (реєстр.№ 5600).

При підготовці законопроекту до розгляду у другому читанні до нього надійшли пропозиції та поправки народних депутатів, які відповідно до пункту 5 частини першої статті 12 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» були узагальнені Комітетом та включені до порівняльної таблиці.

Також під час підготовки законопроекту до другого читання до порівняльної таблиці було включено пропозиції та поправки, внесені народними депутатами України під час обговорення на засіданні Комітету відповідно до пункту 4 частини 1 статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (Додаються). Всього 127.

Таким чином, порівняльна таблиця містить 11 323 пропозиції та поправки народних депутатів, з яких 127 враховано та 11 196 відхилено (порівняльна таблиця додається).

Відхилені пропозиції та поправки стосуються в переважній більшості положень, які не було в тексті законопроекту в редакції першого читання, тобто подані з порушенням ст. 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» або ж пропозиції щодо виключення з законопроекту кожного зі структурних положень.

Враховані пропозиції стосуються, зокрема щодо вдосконалення таких положень законопроекту:

Адміністрування податків:

1. Виключено положення про податкову заставу на період оскарження ППР.
2. Врегульовані процесуальні питання щодо права контролюючого органу на звернення до суду за встановленням тимчасового обмеження у праві виїзду керівника юридичної особи, зокрема:

- a. збільшено строк не погашення боргу, як підстави звернення контролюючого органу до суду з 30 календарних днів до 240.
 - b. урегульовано додаткові підстави для скасування такої заборони: окрім погашення боргу додано зміну керівника боржника, або у разі початку судових процедур у справах про банкрутство стосовно такого боржника.
 - c. передбачено ведення Реєстру керівників платників податків-боржників для оперативного отримання відповідної інформації платниками податків.
 - d. чітко прописано процедуру прийняття судом відповідного рішення, у тому числі передбачено право на апеляційне та касаційне оскарження такого рішення.
3. Передбачено право контролюючого органу щодо надсилання запитів у випадку виявлення фактів, що свідчать про потенційне порушення, обмежено правом платника податків не надавати інформацію та документи, якщо така інформація/ документи вже була надана контролюючого органу у минулому.
 4. З метою більш ефективного адміністрування місцевих податків на контролюючий орган покладено обов'язок розкриття інформації органам місцевого самоврядування також і про фізичних осіб боржників (зараз розкривається інформація лише щодо юридичних). Уточнено в профільному законодавстві, що надання інформації про боржників фізичних осіб органам місцевого самоврядування не вважається поширенням персональних даних та розголошенням конфіденційної інформації.
 5. Передбачено, що контролюючий орган має права на погашення податкового боргу через інкасо у разі наявності заборгованості держави перед платником, з різниці перевищення суми податкового боргу такого платника податків та суми непогашеного зобов'язання держави перед платником податків.
 6. Надано право як платнику податків, так і контролюючому органу під час перевірок здійснювати звукозапис, фото-, відео- фіксацію та відповідно використовувати такі записи як підставу для висновків акту перевірки.
 7. Надано право платникам надавати дозвіл податковим органам про розголошення через електронний кабінет про себе інформації третім особам, в обсязі, визначеному платником податків.
 8. Уточнено вимоги до ППР в частині детального розрахунку суми податкових зобов'язань, податкового боргу.

Податок на прибуток

1. Вдосконалено механізм списання збитків великими платникам податку на прибуток, а саме збитки враховуються до повного їх погашення, але частинами по 50% щороку. Якщо сума збитків, що залишилась

становитиме до 10 % від фінрезультату, то такі збитки враховуються у повному обсягу. Першим звітним періодом буде 2022 рік.

2. Коригування фінансового результату на суми безповоротної фіндопомоги застосовується лише тими платниками, що включили таку допомогу до витрат і надали її пов'язаній особі, що задекларувала за минулий період збитки.
3. Звільнено від оподаткування прибуток виробників свійської птиці. Проте з переліку свійської птиці виключено вирощування курей.
4. Встановлено, що до 1 січня 2024 року податкове зобов'язання з податку на прибуток залежить від оплати відвантаженої електроенергії

Мінімальне податкове зобов'язання:

1. Пільга щодо звільнення від ПДФО доходів з реалізації власновирощеної продукції залежить не від розміру земельної ділянки, а від розміру отриманого доходу і надається, коли розмір доходу не перевищує 12 розмірів мінімальної заробітної плати. (У пп. 165.1.24 замінено пільгу щодо звільнення доходів, отриманих з 2 га на пільгу, що має грошовий вираз доходу 12 МЗП, в першому читанні пропонувалося 0,5га).
2. Фізичним особам, яким земельні ділянки належать на праві власності або користування, контролюючий орган не нараховуватиме мінімальне податкове зобов'язання (МПЗ) на земельні ділянки, які станом на 01.01.2022 року знаходились у межах населених пунктів. (У першому читанні пропонувалося не нараховувати МПЗ на земельні ділянки розмір якої(яких) не перевищував 0,5 га.)
3. Порядок зарахування сплачених податків в рахунок МПЗ диференційовано між сільгосптоваровиробниками і не сільгосптоваровиробниками.
4. Для забезпечення справедливості нарахування МПЗ по земельних ділянках державної та недержавної форми власності передбачено зарахування в рахунок сплати МПЗ лише 20% орендної плати за земельні ділянки, що належать до державної або комунальної власності (в першому читанні пропонувалося зараховувати повністю).
5. Вдосконалено механізм нарахування МПЗ контролюючими органами на земельні ділянки, що належать фізичним особам. Зокрема, фізична особа звільняється від МПЗ, якщо контролюючий орган не вручив ППР у відповідні строки.
6. Перший період нарахування МПЗ – 2022 рік. Тобто МПЗ буде нараховуватися у 2023 році за 2022 рік. У першому читанні передбачалась сплата за 2021 рік.

7. Передбачені перехідні положення щодо застосування коефіцієнта при визначенні МПЗ. У 2022 та 2023 роках, коефіцієнт зменшений з 0,05 до 0,04.

Місцеві податки:

1. Виключено питання оподаткування платою за землю земельних ділянок, у випадку користування без оформлення правовстановлюючих документів, в тому числі у разі самозахвату.
2. Додано механізм адміністрування справляння плати за землю в частині вже існуючого з моменту прийняття ПКУ об'єкту оподаткування - земельної частки (паю), а саме розширено джерела інформації, на підставі яких може бути нараховано податок, додано дані державного реєстру речових прав, надання безпосередньо платником документів на земельну частку пай чи отримання від органів місцевого самоврядування інформації про прийняття рішення про виділення земельної частки пай в натурі на місцевості.

ПДВ:

1. Виключено положення про оподаткування ПДВ другого та наступного постачання житла.
2. Виключено положення про встановлення додаткових вимог до права на бюджетне відшкодування (включення відповідних витрат у розмірі не менше 8 відсотків продажної ціни таких виготовлених товарів).
3. Збільшено строки по включенню до податкового кредиту зареєстрованих ПН з 180 днів (I читання) до 365 календарних днів.
4. Тимчасово до 31 грудня 2022 р. запроваджується касовий метод обрахунку для постачання електроенергії.
5. Поширено касовий метод також на постачання житлово-комунальних послуг, в межах яких нараховують плату за абонентське обслуговування.
6. Приведено у відповідність коди УКТ ЗЕД до нової редакції Митного тарифу України.
7. Звільнено від ПДВ друге та наступне постачання тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, для яких встановлені максимальні роздрібні ціни.
8. Продовжено до 2025 р. пільги щодо розстрочення ПДВ при ввезенні обладнання.

ПДФО:

1. Передбачено оподаткування операцій з продажу третього та більше об'єктів нерухомого майна за ставкою 18% від чистого доходу. При цьому така ставка не поширюється на продаж майна, отриманого у спадщину.

2. Передбачено, що за ставкою 0% може оподатковуватись продаж земельної ділянки с/г призначення, безпосередньо отриманої платником податку у власність у процесі приватизації земель державних КСП, або приватизації земельних ділянок, які перебували у користуванні такого платника, або виділеної в натурі (на місцевості) власнику земельної частки (паю), а також таких земельних ділянок, отриманих платником податку у спадщину.
3. Звільнено від ПДФО дохід у вигляді соціальних послуг, які надаються згідно із Законом України «Про соціальні послуги» надавачами таких послуг.
4. Передбачено, що контролюючий орган не може в цілях підтвердження витрат вимагати інформацію у платників податків, що міститься в базах, доступ до яких він має.
5. Право на податкову знижку в частині витрат на навчання та лікування надано також опікуну, піклувальнику, прийомним батькам, батькам-вихователям.
6. Передбачено, що ПДФО від продажу електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії генеруючими установками, сплачується до відповідного бюджету за місцезнаходженням установок.
7. Передбачено, що до витрат на придбання інвестиційного активу прирівнюється його вартість, задекларована під час одноразового декларування. Також надано право на зменшення доходу від операцій з третім продажем рухомого / нерухомого майна (що оподатковується по 18%) та операцій з майновими правами (то числі отриманні активів через їх погашення) на суму задекларованої вартості таких активів під час податкової амністії.
8. Включено до складу витрат ФОП включаються витрати на платежі на користь організацій колективного управління, відповідно до Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав».
9. Право на включення витрат до допомозі медичним закладам в повному обсязі до податкової знижки поширено також та 2021 та 2022 рік.

Акциз:

1. Доповнено перелік операцій з підакцизними товарами, які звільняються від оподаткування, операцією з вивезення за межі митної території України невикористаної раніше ввезеної у виробництві сировини.
2. Приведення у відповідність коди УКТ ЗЕД до нової редакції Митного тарифу України.
3. Передбачено розширення переліку товарів, що не підлягають маркуванню марками акцизного податку - тестовими зразками алкогольних напоїв та винами натуральними, без додавання спирту, міцність яких не перевищує 15%.

4. Скорочено строк одержання марок акцизного податку для імпортованих підакцизних товарів з 5 до 3 днів.
5. З метою покращення контролю за виробництвом спирту етилового передбачено розробку окремого порядку, що встановлює вимоги до пломбування обладнання, устаткування, спиртових комунікації та приладдя обліку спирту та продукції, для виробництва якої використовується отриманий спирт етиловий (в тому числі витратомірів-лічильників).
6. Передбачено, що усі місця виробництва спирту етилового, які підлягають пломбуванню, мають фіксуватися системою відеоспостереження.
7. Поширено правила антифорстолінга на тютюн та промислові замітники тютюну для електричного нагрівання (ТВЕН).
8. Виключено положення про скасування пільги з акцизного податку для зеленої енергетики.

Екологічний податок:

1. Збільшено відсоток щорічного підвищення ставки екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти та скорочено термін досягнення основної ставки встановлених у пунктах 245.1 та 245.2 статті 245 ПКУ з 01.01.2030 до 01.01.2025 року.
2. Встановлено підвищення ставок екологічного податку на 10% за розміщення забруднюючих речовин.

Ліцензування:

1. Доопрацьовано норми щодо видачі/анулювання ліцензій з виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, зокрема:
 - передбачено ведення Єдиного реєстру ліцензіатів з виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.
 - розширено підстави для анулювання ліцензії на виробництво та реалізацію підакцизної продукції.
 - збільшено строки, за які ДПС повідомляє платника про необхідність внесення чергового платежу за ліцензією.
 - передбачено автоматичне повідомлення про дату, з якої анулюється ліцензія у разі невнесення чергового платежу за ліцензією.
 - доповнено перелік документів необхідних для отримання ліцензії на право виробництва та роздробної торгівлі пальним декларацією відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці.

- передбачено положення що у разі зміни будь-яких відомостей, зазначених у виданій ліцензії, ліцензіат зобов'язаний буде повідомити орган, який видав ліцензію, про такі зміни, протягом 30 днів з дня, наступного за днем їх настання та одночасно запроваджено відповідальність за порушення таких строків.
- запроваджено безстрокову ліцензію на право виробництва, оптової та роздрібною торгівлі підакцизною продукцією (зараз така ліцензія видається на 5 років).
- вводиться можливість суб'єкту господарювання подавати та отримувати ліцензію в електронному вигляді.
- розширено перелік дозволеної тари, яку можна використовувати для виробництва алкогольних напоїв.
- передбачено запровадження відповідальності за порушення правил обігу рідин, що використовуються в електронних сигаретах.
- спрощується процедура подачі зави для отримання додатку до ліцензії на право оптової торгівлі підакцизними товарами у разі зміни інформації зазначеної у ліцензії.

Рента:

1. Запроваджено диференціацію ставок оподаткування марганцевих руд в залежності від розміру середньої фактичної ціни реалізації визначеної, як середня вартість руди за індексом.
2. виправлено технічну помилку щодо не встановлення ставки рентної плати з РЧР за радіозв'язок супутникової рухомої та фіксованої радіослужб.
3. Уточнено ставки рентної плати за використання підземної води у зв'язку зі зміною адміністративно-територіального поділу.
4. Уточнено, що для ЖКП передбачено застосування до ставок рентної плати коефіцієнт 0,3 в частині виключно до обсягів води технологічних нормативів використання питної води, визначених відповідно до законодавства про питну воду, питне водопостачання та водовідведення.
5. Передбачено, що до ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для виду радіозв'язку «стільниковий радіозв'язок», для ширини смуги радіочастот, отриманої відповідно до ліцензії на користування радіочастотним ресурсом України, виданої з 01 січня 2022 року на конкурсних або тендерних засадах, не застосовуються коефіцієнти, встановлені пунктом 254.4 статті 254 ПКУ.
6. Запроваджено показник витрат на логістику при розрахунку рентної плати за користування корисними копалинами (залізних та марганцевих руд).

Інше:

1. Передбачено до 2037 р. широкий перелік податкових пільг для компаній, що здійснюють діяльність у шахтарських регіонах.
2. Дозволено держслужбовцям, які не виконували публічні функції починаючи з 1 січня 2010 року, взяти участь у податковій амністії.

Щодо процедури розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України:

Враховуючи значну кількість пропозицій та поправок, які подані суб'єктами права законодавчої ініціативи, а також те, що окремі народні депутати – суб'єкти права законодавчої ініціативи подавали кілька десятків варіантів викладення одного та того ж самого положення законопроекту, Комітет вважає за необхідне рекомендувати застосувати право Верховної Ради України на прийняття процедурного рішення про особливий порядок розгляду законопроекту, згідно з частинами другою та третьою статті 119 Регламенту та частиною п'ятою статті 45 Регламенту.

Так, відповідно до частини другої статті 119 Регламенту Верховна Рада може прийняти процедурне рішення про розгляд законопроекту розділами, частинами з проведенням щодо них самостійного обговорення і голосування. Таке процедурне рішення може прийматися після обговорення за скороченою процедурою.

Відповідно до частини третьої статті 119 Регламенту до початку чи у ході обговорення законопроекту в другому читанні може бути внесена пропозиція про обговорення і голосування спочатку тих структурних частин законопроекту, які містять основні, вирішальні або зумовлюючі положення щодо його інших відповідних структурних частин. Така пропозиція обговорюється за скороченою процедурою, після чого приймається процедурне рішення. У разі внесення Погоджувальною радою пропозицій щодо послідовності розгляду структурних частин законопроекту така пропозиція ставиться на голосування без обговорення до початку розгляду законопроекту.

Стаття 49 Регламенту передбачає, що Верховна Рада може прийняти рішення з процедурних питань (далі - процедурне рішення), зазначених у цьому Регламенті (частини друга, третя статті 119, без підготовки в комітетах та включення до порядку денного. Такі рішення приймаються відразу після скороченого обговорення однією третиною голосів народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради. Процедурне рішення приймається відкритим поіменним голосуванням і заноситься до протоколу пленарного засідання Верховної Ради.

Відповідно до частин третьої та п'ятої статті 45 Регламенту перед голосуванням кількох пропозицій і поправок, які виключають одна одну, головуєчий на пленарному засіданні послідовно, в порядку внесення, оголошує їх і, якщо до них немає зауважень, ставить на голосування.

Прийняття однієї з попередніх пропозицій означає відхилення наступних, які на голосування не ставляться.

Враховуючи викладене вище, Комітет пропонує визначити структурні частини законопроекту, які містять основні, вирішальні або зумовлюючі положення з першочерговим їх обговоренням та голосуванням, визначивши окремими структурними частинами законопроекту, які містять основні, вирішальні або зумовлюючі положення: пропозиції та поправки до структурних частин, враховані Комітетом, оскільки кожна з цих структурних частин містить взаємопов'язані вирішальні положення щодо оподаткування певним видом податку, встановлення певних ставок податку для окремих об'єктів оподаткування, суб'єктів, об'єктів та бази оподаткування одним податком, а тому такі положення повинні розглядатись (обговорюватись та голосуватись) разом за для забезпечення збалансованості тексту законопроекту.

Тому Комітетом пропонується застосувати окрему процедуру щодо послідовності розгляду структурних частин законопроекту, розглядаючи законопроект визначеними вище структурними частинами, які містять основні вирішальні або зумовлюючі положення, при цьому, враховуючи статтю 45 Регламенту пропонується спочатку розглянути (обговорити та проголосувати) враховані Комітетом пропозиції та поправки до цих вирішальних структурних частин (згідно Додатку).

При цьому, керуючись ч. 6 статі 33 Регламенту передбачити обговорення спочатку врахованих комітетом пропозицій та поправок з подальшим голосуванням за них.

Відповідно на підставі частини п'ятої статті 45 прийняття Верховною Радою України однієї з попередніх пропозицій, які враховані Комітетом і підлягають першочерговому розгляду як вирішальні (зумовлюючі) положення, означає відхилення наступних пропозицій та поправок, що рекомендовані Комітетом для відхилення, без голосування (пропозиції Комітету щодо розгляду вирішальних пропозицій та взаємовиключних пропозицій та поправок додаються).

Після розгляду основних вирішальних або зумовлюючих положень Комітет пропонує розглянути пропозиції та поправки народних депутатів України, які подані з порушенням ст. 116 Регламенту та відхилені Комітетом у зв'язку з порушенням порядку їх подання (додаються) як такі, що не стосуються тексту прийнятого за основу законопроекту.

Враховуючи викладе, Комітет вирішив:

1. Врахувати в порівняльній таблиці до другого читання пропозиції та поправки, внесені народними депутатами України – членами Комітету під час обговорення на засіданні Комітету відповідно до пункту 4 частини 1 статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (Додаються).

2. Підтримати підготовлену народними депутатами України – членами Комітету та запропоновану до розгляду редакцію законопроекту з урахуванням результатів обговорення на засіданні Комітету.
3. Доручити Голові Комітету та іншим народним депутатам – членам Комітету разом з секретаріатом Комітету провести техніко-юридичне опрацювання порівняльної таблиці до другого читання законопроекту до внесення її на розгляд Верховної Ради України з урахуванням прийнятих Комітетом рішень під час обговорення законопроекту та уточнити нумерацію структурних частин законопроекту і пропозицій та поправок до нього відповідно до прийнятих Комітетом в ході обговорення рішень щодо окремих вирішальних структурних частин законопроекту.
4. Після зазначеного у пункті 3 цього Висновку доопрацювання направити порівняльну таблицю законопроекту в установленому порядку до Головного управління документального забезпечення та Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України для отримання відповідних висновків, фахової (лінгвістичної) і юридичної експертизи та відпрацювання редакційних і техніко-юридичних правок з відповідними підрозділами Апарату Верховної Ради України.
5. Після передбаченого пунктом 4 цього Висновку опрацювання порівняльної таблиці законопроекту з підрозділами Головного управління документального забезпечення та Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України надати право Голові Комітету та іншим народним депутатам – членам Комітету разом з секретаріатом Комітету здійснити відповідні редакційні, техніко-юридичні корегування тексту законопроекту та подати підготовлений текст законопроекту у формі порівняльної таблиці в установленому порядку до Верховної Ради України для розгляду в другому читанні.
6. **Рекомендувати Верховній Раді України:**
 - 1) прийняти **процедурне рішення** на підставі частин другої та третьої статті 119 Регламенту про розгляд проекту Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень (реєстр.№ 5600) **окремими структурними частинами, які містять основні, вирішальні або зумовлюючі положеннями, а саме: пропозиції та поправки до структурних частин, враховані Комітетом** (згідно Додатку), при цьому, враховуючи положення ч. 6 ст. 33 та ч. 5 ст. 45 Регламенту пропонується спочатку розглянути (обговорити та проголосувати) **враховані Комітетом пропозиції та поправки до цих вирішальних структурних частин з відхиленням пропозицій та поправок, що рекомендовані Комітетом для відхилення, без голосування (згідно додатку)** Після розгляду основних вирішальних або зумовлюючих положень Комітет пропонує розглянути відхилені Комітетом

пропозиції та поправки народних депутатів України, які подані з порушенням ст. 116 Регламенту.

- 2) **Рекомендувати Верховній Раді України** проект Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень **(реєстр.№ 5600) прийняти в другому читанні та в цілому, як Закон України з необхідними техніко-юридичними правками.**
- 3) Доповідачем від Комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету – народного депутата України Гетманцева Д.О.

Додатки:

1. *Перелік внесених Комітетом пропозицій та поправок відповідно до пункту 4 частини 1 статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України».*
2. *Основні (вирішальні) положення законопроекту та взаємовиключні пропозиції та поправки; а також пропозиції та поправки, що подані з порушенням ст. 116 Регламенту.*
3. *Порівняльна таблиця законопроекту до другого читання.*

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Гетманцев Данило Олександрович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000440A3100AB198F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-32/03-2021/290453 від 20.09.2021

